

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/76/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217876
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Bzdúšek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312217876.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Bzdúška a členov senátu JUDr. Evy Hritzovej a JUDr. Pavla Lukáča, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast.: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné nám. 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 10C/25/2013-41 zo dňa 25.11.2013, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 10C/25/2013-41 zo dňa 25.11.2013 potvrdzuje.

Žalovanému odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd Nitra napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení napadnutého rozsudku prvostupňový súd uviedol, že žalobca sa písomne podaným návrhom doručeným dňa 28.09.2012 domáhal od žalovaného zaplata sumy 175,-- eur ako majetkovej škody a titulom nemajetkovej ujmy v sume 1.051,08 eura. Svoj návrh odôvodnil tým, že žalobca ako oprávnený subjekt navrhol písomným podaním súdneho exekútora vykonať exekúciu z dôvodu nerešpektovania zmluvných dojednaní a zákonných ustanovení zo strany dlžníka. Exekúciu žalobca navrhol vykonať pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 4420110 dlžníkom: W. B., nar. XX.XX.XXXX. Súdny exekútor predložil návrh žalobcu na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom Okresného súdu Levice a požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie a udelil mu poverenie registrované pod č.: 5402* 026802. Žalobca následne podal podľa ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku návrh na zmenu exekútora. Žalobca legitímne očakával, že súd mu poskytne súdnu ochranu v zákonom predpokladanej kvalite a teda že dôjde k reálnej zmene exekútora rozhodnutím súdu v zákonom stanovenej lehote. V exekučnom konaní je založená zákonná povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu na rozhodnutie, nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase. Nesprávny úradný postup videl žalobca v tom, že neexistovala okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene súdneho exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe.

V návrhu ďalej uviedol, že majetková škoda predstavuje účelne vynaložené náklady spojené s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom. Žalobca vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému sumu 70,-- eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,-- eur, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50,-- eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučného súdu na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučného súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolu stavu konania na exekučnom súde sumu 15,-- eur, spolu sumu 175,-- eur.

Žalobca si uplatňuje ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, za porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky vo výške 1.051,08 eura, pričom pri výpočte vychádzal z alikvotného pomeru 55,32 eura za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu a to na základe aplikácie doktríny ústavného súdu, teda 663,88 eura za rok: 12 mesiacov za mesiac. Exekučný súd bol bezdôvodne nečinný viac ako 593 dní. Poukázal pritom na nálezy Ústavného súdu SR, v ktorých bolo navrhovateľovi priznané finančné zadostučinenie za zbytočné prietahy súdov.

Žalovaný sa k žalobe písomne vyjadril podaním zo dňa 17.06.2013, v ktorom žiadal žalobu zamietnuť a priznať žalovanému náhradu trov konania. Poukázal na to, že návrh je zmätočný, keď žalobca síce podal písomný návrh a poukazoval na konkrétne dôkazy, žiadne dôkazy však sám nepredložil. Mal za to, že tvrdenie žalobcu nemá vedomosť o spisových značkách ním uvádzaných exekučných konaní, nezakladá sa na pravde, pričom sám uvádza, že mu boli doručené rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora a navrhol aplikáciu ustanovenie § 43 ods. 1 O.s.p. Uviedol, že nie je jasný ani titul nároku na náhrady škody. Žalobca nepodnikol žiadne kroky pre odstránenie neželaného stavu v prietahoch v konaní. Mal za to, že návrh je podaný predčasne, keď neuplynula 6 mesačná doba na predbežné prerokovanie nároku, v rámci ktorej žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť, na základe čoho žalovaný nepovažoval nárok za predbežne prerokovaný. Uviedol, že žalobca podal prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody 23.04.2012, pričom už 27.09.2012 bola súdu doručená žaloba vo veci a je teda zrejmé, že žalobca ju nepodal po uplynutí 6 mesačnej lehoty, ale skôr.

Poukázal na to že podmienkou úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody je splnenie troch podmienok súčasne. K nesprávnemu úradnému postupu, ktoré malo spočívať v nerozhodnutí o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom ustanovenej lehote uviedol, že pripúšťa, že v niektorých jednotlivých prípadoch mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhoch oprávneného na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 30 - dňovej lehoty, pričom poukázal na to, že nič nebránilo žalobcom, využiť účinný prostriedok nápravy a to podanie sťažnosti predsedovi príslušného súdu.

Zároveň poukázal na to, že pôvodný súdny exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene exekútora, teda v súvislosti s nerozhodnutím v lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody. Ďalej poukázal na to, že pri posudzovaní nároku na náhradu škody, ktorá mala vzniknúť z existencie prietahov v súdnom konaní by súd mohol vychádzať len vtedy, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenie sťažnosti na prietahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil previnenia, ktoré má za následok prietahy v konaní, príp. v právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva alebo právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti.

Žalovaný namietal aj premlčanie návrhu, keď k nesprávnemu úradnému postupu okresného súdu malo dôjsť k období pred marcom 2009, keď 30 dňová lehota od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora pred dňom 23.04.2009 teda tri roky pred uplatnením si nároku v rámci predbežného prerokovania veci. Žiadal preto žalobu zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to: návrhom žalobcu, vyjadrením žalovaného, pripojeným spisom Okresného súdu Levice č. k. 9Er/708/2004, listom európskej komisie, článkom denníka SME, mailovou správou žalovaného k výške uplatneného nároku a zistil, že návrhom

doručený súdneho exekútora Mgr. Katarína Baňarovej dňa 26.11.2004 bolo začaté exekučné konania v prospech oprávneného - žalobcu proti povinnému W. B.. Dňa 03.12.2004 bola podaná žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, dňa 14.02.2005 súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie pod reg. číslom 5402 026802*. Dňa 25.05.2009 doručil oprávnený súdu návrh na zmenu exekútora a žiadal, aby súd poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Listom zo dňa 24.08.2010 požiadal exekučný súd Mgr. Baňarovú o vyjadrenie sa k návrhu na zmenu exekútora a o vyčíslenie trov exekúcie. Exekútor Mgr. Baňarová listom dourčeným súdu 13.09.2010 zaslal súdu exekučný spis a špecifikáciu trov exekúcie. Uznesením Okresného súdu Levice sp. zn. 9Er/708/2004-23 zo dňa 03.01.2011 súd zamietol návrh na zmenu súdneho exekútora, exekúciu zastavil a rozhodol o trovách exekúcie. Voči uzneseniu podal oprávnený odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 15CoE/119/2011-38 dňa 31.05.2011, ktorý napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Exekučný súd potom uznesením č. k. 9Er/708/2004-77 zo dňa 15.05.2013 opätovne rozhodol tak, že návrh oprávneného na zmenu exekútora zamietol, exekúciu vyhlásil za neprípustnú, exekúciu zastavil a rozhodol o trovách exekúcie. Oprávnený podal voči uzneseniu odvolanie, o ktorom zatiaľ nebolo rozhodnuté

Nahliadnutím do mailovej správy od žalovaného súd zistil, že žalobca požiadal o predbežné prerokovanie nároku dňa 30.05.2012 a žiadal priznať majetkovú škodu 175,-- eur a nemajetkovú ujmu 1.226,08 eura.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca bol na pojednávanie cestou svojho právneho zástupcu predvolaný, dňa 09.08.2013 - prevzal predvolanie, ospravedlnenie na pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 25.11.2013 zaslal mailom v ten istý deň z dôvodu kolízie s pojednávaním na Okresnom súde Nitra sp. zn. 19C a uviedol, že klient trvá na účasti splnomocneného advokáta a vylučuje substitúciu. Žiadosťou žalobca nepreukázal existenciu dôležitého dôvodu v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p., na podklade ktorého by súd mohol odročiť pojednávanie. Navyše nemožno prehliadnuť, že dôležitý dôvod (§ 101 ods. 2 O.s.p.) brániaci účastníkovi konania zúčastniť sa pojednávania sa musí vyznačovať znakom nepredvídateľnosti, závažnosti a ospravedlniteľnosti. Podľa názoru súdu v danom prípade dôvod uvedený právnym zástupcom žalobcu tieto znaky nespĺňa.

Žalobca neprodukoval dôkazy k tomu, že škoda spočíva v zmenšení jeho majetku, alebo v ušlom zisku, ale ako majetkovú škodu uvádza vynaložené náklady spojené s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom. Súd má za to, že žalobca nepreukázal vznik škody na jeho strane v dôsledku oneskoreného rozhodnutia súdu o jeho návrhu na zmenu exekútora. Pokiaľ ide o náklady spojené so správou pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému sumu 70,-- eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,-- eur, má súd za to, že túto škodu žalobca nešpecifikoval, nie je možné, podľa názoru súdu považovať uvedené položky za škodu v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu. Uvedené položky sú uvedené paušalizovane, pričom podľa názoru súdu poplatky spojené s pracovným výkonom zamestnancov informačného systému má žalobca v súvislosti so svojou podnikateľskou činnosťou a nemôže vyčísliť, akú hodnotu by mali výkony jeho zamestnancov práve so správou pohľadávky, ktorá bola predmetom exekučného konania. K výške škody, ktorá má spočívať v úkonoch na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50,-- eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,-- eur, žalobca nepreukázal.

Pokiaľ ide o nárok žalobcu na nemajetkovú ujmu, uplatnenú žalobou v tomto konaní, túto môže súd priznať s ohľadom na ust. § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, s prihliadnutím najmä na a/osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Súd má za to, že tak, ako sú v zákone koncipované, tieto sa vzťahujú na poškodeného - fyzickú osobu, okrem písm. b/, podľa ktorého by mal súd prihliadnuť na závažnosť vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k nej došlo.

Nemajetková ujma nezávisí automaticky, len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností, ktoré sú v tejto veci v odôvodnení konštatované a na základe ktorých súd nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy. Podľa súdu sa žalobca snaží predmetným podaním eliminovať po finančnej stránke svoje nesprávne obchodnoprávne rozhodnutia vo svojej podnikateľskej aktivite. O návrhu na zmenu exekútora bolo rozhodnuté. Konštatovanie že vo veci išlo o prietah nie je všeobecný súd v tomto konaní oprávnený konštatovať.

Žiadosť o zmenu súdneho exekútora bola podaná dňa 25.05.2009, súd o nej rozhodol 03.01.2011, ktoré bolo doručené oprávnenému 07.01.2011. O škode sa mohol oprávnený dozvedieť nasledujúci deň, kedy začala plynúť trojročná premlčacia doba t.j. 08.01.2011 a uplynie 08.01.2014. Do uplatnenia si náhrady škody priamo u žalovaného dňa 30.05.2012 neuplynula trojročná doba. Žalovaný namietal premlčanie nároku. Súd mal za to, že nárok, ak by bol dôvodný, nie je premlčaný. Súd preto žalobu zamietol.

Z právneho hľadiska súd vec posúdil podľa § 4 ods. 1, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 Zák. č. 514/2003 Z. z. a § 41 ods. 1, 2, § 44 ods. 1, 2, 6 Zák. č. 233/1995 Z. z.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 OSP a v konaní úspešnému žalovanému ich nepriznal, pretože žalovaný si žiadne trovy neuplatnil (§ 151 ods. 1 OSP).

Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie z dôvodu odňatia možnosti konať pred súdom, nesprávneho právneho posúdenia veci, nedostatočne a neúplne zisteného skutkového stavu veci. Žalobca namietal, že prvostupňový súd rozhodol v merite veci na základe (a s použitím) „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z., čím súd de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. Podľa žalobcu súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a nie svojimi úvahami negovať právo na spravodlivý súdny proces a osobitne právo na prerokovanie veci v primeranom čase. Žalobca preto žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd prejednal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 214 ods. 2 OSP s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil vopred v zákone stanovenej lehote na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 OSP).

Rozsudok bol vyhlásený dňa 09.12.2014.

Predmetom odvolacieho konania je napadnutý rozsudok, ktorým prvostupňový súd Okresný súd Nitra žalobu žalobcu o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Z obsahu spisu a vykonaného dokazovania odvolací súd zistil, že prvostupňový súd vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, riadne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 ods. 2 OSP).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že postupom prvostupňového súdu nedošlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom. Žalobca v odvolaní ostatne ani neuviedol a nekonkretizoval, v čom, resp. akým postupom súdu mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom.

K aplikácii novej právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 9 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z. odvolací súd uvádza, že prvostupňový súd vychádzal zo znenia tejto právnej úpravy účinnej v rozhodnom čase, pričom prvostupňový súd ani nezisťoval, či došlo k prietahom v konaní. I podľa názoru odvolacieho súdu v priebehu exekúcie v čase, keď je podaný návrh na zmenu súdneho exekútora k vzniku škody nemôže dôjsť, pretože pôvodný exekútor až do rozhodnutia súdu o návrhu na jeho zmenu je oprávnený a povinný

vykonávať potrebné úkony exekučného konania. Žalobca navyše vznik škody a jej výšku nepreukázal, čím sa nenaplnil jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému ich však odvolací súd nepriznal, pretože si ich neuplatnil (§ 151 ods. 1 OSP).

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.